

ט"ז סיוון ה' תש"פ
8.6.2020

פרוטוקול הועדה לאיכות הסביבה - 8.6.2020

משתתפים: יו"ר הועדה מר עדיאל אילוז, ראש מחלקת איכות הסביבה מר יוסי חן, יהודה חיימוביץ, אבי שמיר, דוד רוז, פליסיה שמאי ובעלה, בת ציון שלומי.

עדיאל: ברוכים הבאים לשיבת הועדה אני שמח לפתוח ולברך את יוסי חן היוצא לגמלאות.

יוסי: סקירה על נושא המחזור:

רכשנו 489 פחים כתומים בנפח 2.5 קוב שהם מכלים משופרים לעומת הקודמים. את הרוב כבר הצבנו, נותרו 50 להצבה בשכונות החדשות. מפנים אותם בעזרת מנוף. הוא מרים אותם, התחתית נפתחת, האריזות נופלות למטה אל תוך הרכב המפנה. עפולה בין המובילות בארץ במחזור -32%.

המובילה היא אולי מודיעין. מהפחים הירוקים מגיעה פסולת מעורבת ועומדים עובדים משני צידי המסוע ומפרידים.

יש בעפולה 180 מתקני נייר עיתון. יש לנו מפעל מחזור 2 ק"מ מכאן וזה יתרון. עדיין, היינו רוצים שהפרדה תהיה במקור. אני מקווה שמי שיבוא אחריי ימשיך לטפל בנושא ואחוזי המחזור יגדלו.

יהודה: מה עם מכלי מחזור זכוכית?

יוסי: יש 35 מכלים כאלה בעיר.

יהודה: משתמשים בזכוכית הממוחזרת לתעשייה - בין היתר לאספלט, לוחות שיש, מסננים לפילטרים.

בת ציון: צריך לפזר עוד מכלים כאלה. וגם לנייר ולבגדים. היו פעם ליד הדואר בעפולה עלית, ולקחו אותם משם לפני כשנה משום מה.

כולם מאחלים ליוסי בהצלחה בהמשך דרכו.

עדיאל: הנושא הבא - גינות ציבוריות קרובות לבתי מגורים. צריך להתיר לשהות בהן ולהרעיש רק עד שעה 21:00 במקום עד 23:00

דוד: רעש מפריע גם כשהוא בוקע מתוך בתים או מרחוב.

יוסי: מציע להתמקד רק בגינות הסמוכות לבתי מגורים.

אבי: זה צריך לעבור הצבעה במועצת העיר.

יוסי: קריוקי אסור בשום שעה משעות היממה. היתרון של שוטר שהוא לא צריך לבוא עם מכשיר למדידת רעש ויכול לתת דו"ח לעומתו פקח עירייה חייב מכשיר למדידת הדציבלים.

עדיאל: נוציא מכתב למפקד משטרת עפולה בעניין, וצריך אכיפה של החוק למניעת רעש.

עדיאל: אני רוצה לדבר עם השרה להגנת הסביבה גילה גמליאל על נאמני ניקיון. מי כיום נאמני ניקיון שלנו בעירייה?

אבי מצביע.

עדיאל מברר אילו סמכויות יש לו. מסתבר שרק לצלם ולשלוח לעירייה/הגנת הסביבה או למזור עדות במשטרה.

יוסי: מכשירים נאמני ניקיון בשעתיים-שלוש. נאמן ניקיון זה בעיקר עניין של הסברה. יש עוד זוג עיניים שרואה את העבירה על החוק. צריך ליצור קשר עם רועי שמחה.

עדיאל: נעבור לנושא גינות קהילתיות. הקמנו גינה כזו בפארק- זה היה ראשוני וקרו גם תקלות. אנחנו בתהליך למידה בניסיון להפריח את זה מחדש ורוצים לעשות גינות כאלו גם בשכונות נוספות. השבוע ניפגש עם נציגי קופת חולים מכבי לצורך מימון גינה קהילתית. צריך למצוא דרכים למימון ונוציא קול קורא לגבי אנשים שרוצים טפל בהן ולטפח אותן. כמו כן, חשוב למצוא דרכי מימון נוספים לשבילים אקולוגיים ודפיברילטורים מצילי חיים אני חושב שאפשר למצוא מימונים לנושאים החשובים הללו אעדכן בהמשך.

עדיאל: אני שמח לפתוח את הנושא המהותי של היום – דור 5. אנחנו צריכים לשאול את עצמנו מה היתרון. מדובר על גלי רדיו. אומרים שיותר אנטנות דווקא מייצרות פחות קרינה.

בת ציון שלומי: זה משפט חלקי ולכן שקרי. זה נכון רק לגבי מי שמשמש בסלולרי באותו רגע, כי ככל שיש אנטנה קרובה יותר אליו, המכשיר שלו מתאמץ פחות ולכן הוא מקבל מהמכשיר פחות קרינה. אבל כל אלה שלא משתמשים באותו זמן-פשוט מקבלים יותר קרינה כל הזמן, כי בדור 5 מדובר על הרבה יותר אנטנות וגם בקרבת בתי מגורים- דבר שלא היה עד עכשיו. את הקרינה הזו יספגו גם הלא- משתמשים- כולל נשים הרות, חולים, קשישים, ילדים, תינוקות.

"יותר אנטנות פחות קרינה" מתייחס לכך שמחלקים כמות קבועה של קרינה על פני יותר מוקדים ולכן זה מתחלק כך שכל אחד נמוך יותר. במקרה הזה זה לא נכון כי תהיה עלייה של סדרי גודל בשימוש, ולכן גם יהיו הרבה יותר אנטנות וגם תהיה הרבה יותר קרינה. חוץ מזה- יש בעיה לגבי צורת הגל. שידור בפולסים (פעימות) כמו בתדרי דור 5 וכמו במונים אלוטטיים הוא מזיק הרבה יותר לרקמות ביולוגיות. בלי קשר לעוצמת השידור.

נקודה נוספת- אין אפשרות למדוד באמת את עוצמת הקרינה כי לא קיימים עדיין בעולם מכשירים מתאימים למדידה, ולכן מי שאומר שהקרינה תהיה נמוכה פשוט לא יודע על מה הוא מדבר וגם לא תהיה דרך להוכיח את זה כי לא ניתן למדוד כמו שצריך. נקודה נוספת- הגלים המילימטריים של דור 5 הם קצרי-טווח ולכן יקרבו את כל האנטנות קרוב מאוד אל הבתים- ובכל אנטנה יהיו גל תדרי דור 5 וגם כל התדרים הקודמים, שכבר הוכחו כמסרטנים, ועכשיו יביאו אותם ליד חדר השינה של כל ילד. ונקודה אחרונה- טוענים שהגלים לא מסוכנים כי הם לא חודרים לעור, אבל מדענים מהאוניברסיטה העברית ומאוניברסיטת אריאל הראו במחקרים שגלים מילימטריים כן חודרים לעור דרך בלוטות הזיעה.

שיחת וידאו עם שי דנון, פעיל סביבה ובעל האתר 'מעלים את התדר'. שי מתחיל להסביר שראשי עיריות ומועצות וחברי מועצות מקבלים מידע חלקי בלבד בדרך כלל בנושא 'עיר חכמה' ודור 5. הנושא נתון לסמכות משרד הבינוי והשיכון.

השיחה נקטעת בשל תקלה טכנית.

בת ציון ממשיכה ומסבירה:

א. משרד הבריאות מודה שאינו יודע מה תהיינה ההשלכות הבריאותיות של פריסת הטכנולוגיות 'עיר חכמה' ודור 5 (מציגה לכל הנוכחים מכתב ממשרד הבריאות המוכיח זאת).

ב. ישנה מחלוקת מדעית בנושא נזקי הקרינה, ואי אפשר להכחיש זאת. יש מחקרים לכאן ולכאן, וכמובן תלוי גן מי מממן אותם. המחקרים העצמאיים מראים נזק ברוב המקרים. המחקרים הממומנים על ידי חברות הסלולר והי-טק מראים על הרבה פחות נזק. הדברים דומים להיסטורי של העישון: במשך שנים ידעו רופאים וחוקרים וכן מנהלי חברות הטבק על נזקי העישון. גם העישון אינו גורם לתוצאות הניכרות מיד, כך שהיו עשרות שנים של הכחשה לגבי הנזק. גם כיום בנושא הסלולר נוהגים לומר: "אין הוכחות ודאיות לנזק מהסלולר". זה בדיוק מה שאמרנו לגבי העישון, עד שאחרי עשרות שנים ומיליוני אנשים שסבלו ומתו, כולל מעשנים פסיביים- יצאה האמת לאור. יש אפילו ספר שנקרא "הספק הוא המוצר", כלומר מוכרים לציבור את הספק ("עדיין לא הוכח קשר") כדי שימשיכו בינתיים לקנות את הסלולרי ויסכימו לאנטנות ולציוד אלוטרי בכל מקום באופן גובר והולך.

אנחנו רואים שפרופ' סיגל סדצקי ראש שירותי בריאות הציבור בישראל אומרת שהקרינה

נקשרת המחקרים ללוקמיה, גידולי מוח, השמנה, התמכרויות, בעיות שינה ועוד. אלו דברים, אבל מעשיה הפוכים: היא מאפשרת את התקנת הטכנולוגיה הזאת- לכאורה כי מדובר בלחצים של חברות עם הרבה מאוד כסף וכוח.

עקרון הזהירות המונעת(או עקרון ההיזהרות) לפי ניסוח של משאד הבריאות הוא:

"עקרון ההיזהרות עוסק בחשיבות מניעת סיכונים ונזקים גם במצבים של חוסר ודאות מדעית: בכל מקרה של חשש פוטנציאלי מפגיעה בבריאות בני אדם או הסביבה בה הם חיים, כתוצאה מפעילות פיתוח תעשייתי, מסחרי, טכנולוגי וכו', וגם אם הקשרים הסיבתיים בין הגורמים והתוצאות אינם מוכחים באופן מדעי מבוסס- יש להעדיף את טובת האנשים, הקהילות והסביבה מחמת הספק"(תשובת משרד הבריאות בבג"ץ מי הדן 10069/07 (עמ')

והנה אנחנו רואים שעיקרון זה מופר בהסכמת משרד הבריאות לאפשר פריסת עיר חכמה ודור 5

אני מציעה נוציא מכתב שיו"ר הוועדה יחתום עליו, וכן מי שרוצה מבין חברי הוועדה, אל שורה של מקבלי החלטות: רוה"מ, נשיא המדינה, שרי הבריאות, הגנ"ס, בינוי ושיכון, ותקשורת. תוכן המכתב יהיה שאנו מבקשים לעצור את פריסת הטכנולוגיה של עיר חכמה ודור 5 עד שיערך תסקיר בריאות שיראה איזו השפעה תהיה לפריסה על בריאות הציבור ועל רווחתו מכל ההיבטים.

יו"ר הוועדה מקבל מבת ציון שני נוסחים אפשריים למכתב כזה ומסכמים שנמשיך לטפל בעניין בע"ה בימים הקרובים.

עדיאל: האם יש עוד נושאים שתמצו להעלות?

אבי שמיר: אני רוצה לדבר על סיוור במפעלים המזהמים.

נושא שני- חוק עזר נגד קמין עצים. אנשים מכניסים לקמין גם עץ מטופל בחומרים כימיים ובדבקים, פורמלדהיד וכו', ויוצא מהארוכות ריח שחלקיקיו מתפזרים על כולנו.

יוסי: משרד הגנת הסביבה הוציא תקנות בעניין הזה. יצא תיקון בחוק עכשיו.

יהודה: אפשר לאכוף את זה באמצעות חוק היערות. אם לא כורתים- אין לאנשים מאיפה להביא עצים.

יוסי: הם בעצמם כורתים. בקדנציה הקודמת כרתו המון עצים.

עדיאל: מה לגבי שתילת עצי פרי ברחבי העיר?

יוסי: עלול להיות ונדליזם- יקטפו כשעדיין בוסר. ברחובות ובראש פינה יש עצי פרי ברחוב. אם שותלים עצי הדר זקוקים להרבה מים. עצים אחרים מסתדרים רק עם מי הגשמים.

המלצות הועדה:

1. פריסת טכנולוגיית G5 והשפעותיה על הסביבה:

טכנולוגיה זו הינה בעלת מאפיינים יחודיים ועדיין אינה בשימוש, כפועל יוצא מכך, לא ניתן לעת עתה לנבא את ההשלכות הבריאותיות של טכנולוגיה זו. במידה ותהיה התכנות לפריסה כזו בעפולה יש לפעול בשקיפות אל מול הציבור וניתור של קרינה מאנטנות כאלו ואחרות והאם יש עליה/ירידה מהאנטנות הקיימות.

2. נאמני ניקיון בעיר:

הוצאת קול קורא לתושבים המעוניינים להיות חלק מנאמני ניקיון העירוניים ולהדריך אותם בהתאם לדרישות משרד הגנת הסביבה.

3. גינות קהילתיות נוספות בעיר:

נמצא מימון ודרכי פעולה אפקטיביות עם קופ"ח מכבי.

4. דיון בחוק העזר (שמירת הסדר והניקיון) התשמ"ב 1982 :

מיפוי גנים מועדים לרעש אחרי השעה 21:00 בקרבת בנייני מגורים והתאמת שעות הפעילות, החלפת השילוט. והגברת האכיפה, גם של רעש בשעות לא סבירות בהתאם לחוק הרעש.

ישלח מכתב למפקד משטרת עפולה בכדי לשלב כוחות מול תלונות התושבים ואכיפה אפקטיבית.

5. דיפברילטורים - מכונות החיאה, ברחבי העיר מומלץ כתריסר בשלב הראשוני(נמצא מימון מקופ"ח מכבי).

6. חברי הועדה עודכנו לגבי הזמנת שרת הגנת הסביבה גילה גמליאל לעפולה ומעוניינים להשתתף במפגש...

בברכה,

עדיאל אילוז

יו"ר הועדה

